

år. Det placerer Færøerne på listen over de store opdrættere og eksportører af laks i verden.

Stadig flere færøske virksomheder tjener penge på udenlandske markeder, og netop i disse dage følger vi med håb og spænding en stor færøsk it-virksomheds ekspansion og indtog på det europæiske marked. It-erhvervet viser sig at være noget, færøske virksomheder kan dyrke og tjene penge på – en slags supplement til fiskeri-erhvervet. Det er glædeligt og en god udvikling.

Når vi er ved økonomien, vil jeg gerne nævne, at den internationale finanskrisen selvfølgelig også mærkes på Færøerne. Her har aktionærer også tabt mange penge, og almindelige mennesker er rimeligvis også bekymrede for, hvad der kan ske. Jeg er særdeles tilfreds med, at regeringens hjælpepakke til danske banker også omfatter færøske banker. Det er vigtigt at genetablere den finansielle stabilitet, den nuværende uro rammer jo færøske virksomheder og familier lige så hårdt som her i Danmark. Jeg tror, at jeg på vegne af alle færøske indskydere kan sende varme tanker til Folketinget med tak for den ubegrænsede indskydergaranti. Den betyder også meget på Færøerne.

Til slut vil jeg gerne gentage mit hovedbudskab om, at Færøerne og Danmark nu virkelig har en ny mulighed for at samarbejde, efter at et nyt landsstyre er etableret på Færøerne. Den tætte tilknytning til Europa er landsstyrets hovedprioritet, og jeg håber, at regeringen og Folketingets partier er klar til at bakke op om de ønsker, der måtte komme fra Færøerne, om en tilnærmelse til EU.

Lad os samarbejde og udvikle rigsfællesskabet i det nye folketingsår, der nu starter. Det ser jeg frem til. Tak.

Kl. 20:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 20:36

(Privatist)

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg ved, at det har været en lang dag for mine kollegaer. Og med det her sene tidspunkt og med den rækkefølge, jeg er kommet ind i, vil jeg da godt lige understrege med det samme, at jeg er fra Nordjylland. Jeg vil så også godt appellere til, at der er en vis forståelse for det, fordi jeg går ud fra, at det er sådan mange andre medlemmer af Folketinget har det, nemlig at der indimellem altså er nogle ting, man synes der skal siges, og det er lige præcis i den situation, jeg står her i dag.

Statsministeren gjorde i sin åbningstale en hel del ud af at fortælle om Danmarks problemer. Det synes jeg er fint og i orden. Desværre synes jeg så ikke det var på statsministerens netinde, at folkesundheden i Danmark er truet. Middellevetiden i Danmark er på niveau med Østeuropas. Flere og flere danskere bliver syge og udvikler kroniske sygdomme, og hvert eneste år dør 20.000 mennesker af sygdomme, der skyldes rygning, overvægt, alkohol og for lidt motion, som vi rent faktisk kunne have forebygget.

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, vi er kommet til et punkt, hvor vi er nødt til at tage den her problemstilling alvorligt. Vi er nødt til at gøre noget. Danmark kan ganske enkelt ikke acceptere, at så mange mennesker skal dø, uden at vi snart griber til handling.

På samme tid stiger uligheden i sundheden. Der bliver større og større afstand mellem de dårlige og de gode liv i Danmark. Den lavest uddannede lever 5 år mindre og er syg i 10 år mere end den bedst uddannede. Og middellevetiden på Nørrebro er som i Vietnam, 71 år, mens den i Søllerød er som i Sverige, 81 år. Uligheden i sundhed er en af de største udfordringer for det danske sundhedsvæsen, og beregninger viser, at hvis de lavtuddannede brugte sundhedsvæsenet lige så lidt som de højtuddannede, ville vi rent faktisk kunne spare 3,2 mia. kr. årligt. Beløbet kan synes stort, men det væsentlige i den her sammenhæng er al den smerte, vi rent faktisk kunne have undgået.

Kl. 20:39

Uligheden ses også i vores sygehusvæsen. Danmarks stolte tradition for fri og lige adgang til sygdomsbehandling er desværre på vej i glemmebogen. Privathospitalerne er med til at udsulte de offentlige sygehuse. 850.000 danskere har i dag en privat sundhedsforsikring, og folk, der beskæftiger sig med det, antager, at tallet vil være fordoblet i løbet af nogle få år. Hvad så med de danskere, som ikke får mulighed for at få en sundhedsforsikring? Skal de døje med lange ventetider og meget begrænset hjælp, når det går galt?

Det danske sundhedsvæsen er altså inde i en bekymrende ulige udvikling, der efterhånden minder om amerikanske tilstande. I hvert fald er vi på vej mod en halv amerikaner.

Man kan spørge sig selv: Hvordan er det egentlig gået så galt? Hvorfor er Danmark det land i Vesteuropa med den største dødelighed, og hvorfor stiger uligheden i sundhedstilstand og vores sundhedsvæsen? Svaret er altså ganske